

установа не наділяється повноваженнями на проведення фінансового аудиту державних підприємств, то вона повинна мати право на здійснення аудиту ефективності їх діяльності.

Сьогодні у галузі державного фінансового контролю Україна підійшла до необхідності проведення аудиту фінансово-господарської діяльності суб'єктів державного сектору економіки. Законодавчо така можливість з'явилася з прийняттям низки нормативно-правових актів (зокрема, Бюджетного кодексу, Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання фінансовим порушенням, забезпечення ефективного використання бюджетних коштів, державного і комунального майна»).

Оскільки державний аудит в Україні знаходиться сьогодні на етапі становлення, вважаємо, що перспективи переходу до такої форми державного фінансового контролю та подальшого її розвитку у нашій країні тісно пов'язані з вирішенням наступних питань:

— встановлення єдиних регламентів і процедур проведення державного аудиту для всіх суб'єктів контролю;

— законодавчим закріпленням вимог стосовно обов'язковості формування думки державного контролера (аудитора) про достовірність річної фінансової звітності суб'єктів господарювання державного сектору економіки;

— створенням нормативно-методичної бази, яка б відповідала меті державного аудиту та міжнародним стандартам і принципам його організації у країнах із розвинутою демократією;

— залучення на контрактній основі до проведення державного аудиту незалежних аудиторів за умови відповідності останніх вимогам державних органів — замовників державного аудиту;

— організація підготовки і перепідготовки кадрів (державних аудиторів).

А. П. Шаповал, ст. викладач
Дніпропетровського державного
аграрного університету, м. Дніпропетровськ

УДОСКОНАЛЕННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ЗНОСУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В ОБЛІКУ

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» затверджено наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. № 92. В пункті 4 цього положення дано визначення термінів:

Амортизація — систематичний розподіл вартості, яка амортизується, необоротних активів протягом строку їх корисного використання (експлуатації).

Знос основних засобів — сума амортизації об'єкта основних засобів з початку його корисного використання.

На нашу думку, визначення зносу в Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» дано не вірно. Обґрунтуємо наш висновок.

У пункті 17 П(С)БО 7 вказано, що: «Переоцінена первісна вартість та сума зносу об'єкта основних засобів визначається множенням відповідно первісної вартості і суми зносу об'єкта основних засобів на індекс переоцінки. Індекс переоцінки визначається діленням справедливої вартості об'єкта, який переоцінюється, на його залишкову вартість».

Тобто на основі пункту 17 можна зробити висновок, що сума зносу основних засобів може збільшуватися в результаті проведених переоцінок.

Нарахування амортизації здійснюється протягом строку корисного використання. Суму нарахованої амортизації всі підприємства відображають збільшенням суми витрат підприємства і зносу основних засобів. Тобто місячне нарахування амортизаційних відрахувань збільшує витрати підприємства і знос основних засобів.

У пункті 31 П(С)БО 7 вказано: «Втрати від зменшення корисності об'єктів основних засобів включаються до складу витрат звітного періоду із збільшенням у балансі суми зносу основних засобів, а щодо об'єктів основних засобів, відображених в обліку за переоціненою вартістю, — відображаються у порядку, передбаченому абзацом другим пункту 20 Положення (стандарту) 7».

Тобто втрати від зменшення корисної вартості основних засобів, які проводяться обов'язково, збільшують знос основних засобів.

У пункті 32 П(С)БО 7 вказано, що сума вигод від відновлення корисності об'єкта основних засобів, визнана відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24 грудня 2004 року № 817 і зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13 січня 2005 року за № 35/10315, відображається визнанням доходу з одночасним зменшенням суми зносу об'єкта основних засобів.

Тобто вигоди від відновлення корисності об'єкта основних засобів зменшують суму зносу засобу.

Відповідно сума зносу збільшується після переоцінок, нарахування амортизаційних відрахувань, відображення зменшення ко-

рисної вартості, а зменшується після відображення вигод від відновлення корисності основних засобів. Тому ми рекомендуємо наступне визначення зносу:

Знос основних засобів — сума зменшення вартості об'єкта основних засобів з початку їх корисного використання, яка дорівнює сумі амортизаційних відрахувань з початку експлуатації, зменшень корисної вартості, сум переоцінок зносу зменшених на суми відновлень корисної вартості.

М. Т. Щирба, канд. екон. наук, доц.,
ТДЕУ, м. Тернопіль

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В УМОВАХ «ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ»

Глобалізація економіки, всебічне поглиблення міжнародних відносин, виникнення та розвиток транснаціональних корпорацій, холдингових компаній, промислово-фінансових груп тощо, обумовили необхідність гармонізації та стандартизації обліку на міжнародному рівні.

У зв'язку з цим 29 червня 1973 року на підставі угоди, укладеної між професійними бухгалтерськими організаціями десяти індустріально розвинутих країн світу був створений Комітет з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (КМСБО), який у травні 2000 року був перейменований на Раду з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО). Її діяльність спрямована на максимально можливу гармонізацію національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку (П(С)БО) та облікових політик різних країн світу шляхом розробки та впровадження в інтересах громадськості єдиної системи зрозумілих та прийнятних Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). За період діяльності Комітетом і Радою з МСБО видано 41 МСБО та 5 МСФЗ, з яких сьогодні діє 31 МСБО і 5 МСФЗ.

МСФЗ — це цілісна, постійно вдосконалювана система обліку та фінансової звітності, що узагальнює облікові принципи і правила складання фінансових звітів, яка виникла в результаті посилення процесів економічної інтеграції країн і спрямована на зближення методології обліку та звітності в різних країнах світу. Міжнародні стандарти — це узагальнення досягнень теорії та